

Brachyradiumterapie v Jáchymovských lázních – „Krabičky“

V Léčebných lázních Jáchymov se při léčbě bolestivých stavů, u kterých selhaly všechny ostatní konzervativní metody léčby, využívá unikátní forma nenádorové radioterapie - brachyradiumterapie (tzv. jáchymovské krabičky). Tento typ léčby má více než stoletou tradici a je světovou raritou.

Hlavními účinky terapie jsou analgetické, protizánětlivé a imunomodulační působení.

Celkový efekt léčby pomocí nenádorové radioterapie se dostavuje se zpožděním až 6 týdnů po absolvování. Avšak tyto účinky mohou přetrvávat několik měsíců až mnoho let.

Při pečlivě uvážené indikaci a volbě dávky záření se tato terapie jeví jako bezpečná, efektivní a dá se prohlásit, že přínosy výrazně převyšují rizika.

Indikace a kontraindikace brachyradiumterapie

Indikační skupiny brachyradiumterapie jsou podobné se skupinami u rentgenové terapie (která je odborné veřejnosti známější). Jedná se o chronické bolestivé stavy spojené s lokálním nálezem dostupných vyšetření v korelaci s klinickými projevy. Příkladem mohou být pokročilé artrózy velkých kloubů, rhizartrózy, hernie disků, spinální stenózy, entezitidy, sakroileitidy apod. Tato terapie může i přispět k optimálnímu načasování operačního řešení kloubní náhradou v případě potřeby oddálit operační výkony. Také lze zvolit tuto terapii, pokud například vedlejší účinky jiných léků nedovolují pacientovi jejich užívání.

Konkrétně lze uvést tyto důvody k indikaci:

Degenerativní nemoci pohybového aparátu.

Zánětlivé onemocnění pohybového aparátu (např. revmatoidní artritida, ankylosující spondylartritida).

Entezopatie.

Chronické bolesti zad na lokálním strukturálním podkladě jako je hernie disku, spinální stenóza.

Kontraindikace:

- Lokální aplikace kortikoidů v místě plánovaného ozáření v době kratší jak 6 týdnů.
- Absolvování onkologické léčby v posledních pěti letech.
- Akutní kožní afekce v místě ozáření.
- Plantární patní ostruha (pro možnost rozšlápnutí krabičky s radioaktivním nosičem).
- Kovový implantát v aplikační dráze záření.
- Mediální epikondilitida (nevhodná lokalizace s ohledem na možné ozáření okolních tkání).
- Drobné ruční klouby (nedostatečný prostor pro umístění zářiče).
- Národní radiologický standard – radiční onkologie uvádí, že věk pacientů u nenádorové radioterapie by měl být vyšší než 40 let.

Nenádorová radioterapie by neměla být metodou první volby. V ideálním případě by měla být indikována po vyčerpání jiných konzervativních postupů včetně rehabilitace a fyzikální medicíny.

Praktické informace o tom, co je k absolvování ambulantních jáchymovských krabiček třeba:

1. **Žádanka K** (na žádance v požadavku uvedeno BRT Jáchymov + lokalizace) – může vystavit praktický lékař, ortoped, neurolog, revmatolog, chirurg, rehabilitační lékař a tak podobně. Na jednu žádanku lze indikovat k ozáření i více lokalit, ale s ohledem na celkovou dávku záření, maximálně 4 zářiče. V případě pochybností doporučujeme kontaktovat naše pracoviště.
2. **Krevní obraz** (starý až 6 měsíců) - může být i kopie z jiného vyšetření

A potom se již jen stačí objednat na čísle: **+420 353 831 245**

K objednání bude také potřeba zaslat kopie žádanky a krevního obrazu na mail:
BRT.jachymov@axxoshotels.com

Samotné vyšetření je rozděleno na dva dny - první den probíhá čtvrt hodinová vstupní prohlídka u našeho lékaře v dopoledních hodinách a další den už samotné ošetření začínající kolem 7:00 a trvající 6 hodin. Po tuto dobu musí zůstat pacient na našem oddělení.

(je to kvůli izolaci, pacient má k dispozici vlastní pokoj s postelí, židlí stolem a televizí).

Proto, pokud pojede pacient z dálky, bude si muset zajistit na tu jednu noc ubytování.

Informace pro klienta:

- **Samotná procedura trvá přibližně 6 hodin.**
- Každý pacient má k dispozici **vlastní pokoj**.
- Na oddělení je k dispozici **čaj**, svačinu si klient přináší vlastní.
- **Toalety jsou umístěny na chodbě.** Jeden pokoj na oddělení má vlastní sociální zařízení.
- K dispozici je také **jeden dvoulůžkový pokoj**.
- Klient může během pobytu používat **mobilní telefon nebo počítač**. Na oddělení je k dispozici **bezplatné Wi-Fi připojení**.
- **Na pokoji je televize.**
- Samotná procedura je **bezbolestná**; nepříjemné může být pouze následné sundávání náplasti.
- V následujících dnech může být **ozařovaná oblast citlivější**.
- **Pozitivní efekt léčby, zejména úleva od bolesti, se obvykle dostavuje s časovým odstupem.** Nejčastěji přibližně za **4–5 týdnů**, v některých případech však může být nástup účinku pozdější, až několik měsíců.
- **Úleva od bolesti může přetrvávat několik měsíců až několik let**, v závislosti na konkrétním pacientovi.